

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-920/25-A
Sp. zn. ČŠIA-S-173/25 A

Název	Speciálně pedagogické centrum Klíč
Sídlo	Národní 961, 110 00 Praha 1
E-mail	mechurova@centrum.cz
IČO	71 342 257
Identifikátor	691 003 629
Právní forma	školská právnická osoba
Zastupující	PhDr. Miroslava Měchurová
Zřizovatel	PhDr. Miroslava Měchurová
Místo inspekční činnosti	Národní 961, Praha 1
Inspekční činnost na místě	20. – 21. 3. 2025 a 24. 3. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek a průběhu poskytování poradenských služeb školským poradenským zařízením podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Inspekční činnost na podnět §174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Speciálně pedagogické centrum Klíč (dále „zařízení“ nebo „SPC“) zajišťuje speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku jako podklad pro doporučení podpůrných opatření pro účely vzdělávání dětí, žáků a studentů (dále „klienti“) se speciálními vzdělávacími potřebami, a to zejména s vadami řeči, poruchou autistického spektra (dále „PAS“), smyslovými vadami, s více vadami i jiným znevýhodněním a vzácnými syndromy. Dále poskytuje odborné psychologické a speciálně pedagogické služby a sociální poradenství klientům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům s cílem zmírňování důsledků znevýhodnění, podpoření rozvoje

osobnosti klientů a usnadnění jejich zapojení do vzdělávání a společnosti. Poradenské služby poskytuje klientům z Prahy a okolí, v případě zájmu i z jiných krajů. K termínu inspekční činnosti vykazovalo SPC 1050 klientů, což je ve srovnání s předchozí inspekční činností v roce 2018 téměř dvojnásobný počet při stejném počtu pracovníků.

Hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

Koncepční záměry ředitelky zařízení (dále „ředitelka“) vycházejí z analýzy aktuálního stavu zařízení, potřeb klientů a požadavků spolupracujících škol a školských zařízení. Některé stanovené cíle se daří naplňovat, především v materiálně-technické oblasti. Plánované zavedení dalších podpůrných služeb, např. rozšiřování terapeutických aktivit nebo prohlubování spolupráce se školami, se však realizovat nedaří. Ředitelka, která je zároveň zřizovatelkou zařízení, si ponechala veškeré rozhodovací a kontrolní pravomoci. Kontrolní a evaluační mechanismy jsou sice nastaveny, kontrola je vykonávána průběžně, avšak není vždy dostatečně účinná, což dokládá např. nejednotná struktura a úroveň obsahového sdělení výstupů z odborných vyšetření klientů (zprávy a doporučení), nebo absence vyhodnocování účinnosti stanovených opatření. Od minulé inspekční činnosti tak přetrvávají výrazné nedostatky v oblasti řízení pedagogických procesů klíčových pro kvalitu poskytovaných služeb (nejednotnost a nedůslednost ve vedení pedagogické dokumentace), v personální oblasti (nedostatečný počet pracovníků vzhledem k počtu klientů a rozsahu nabízených služeb) nebo poskytování za úplatu služeb, které mají být dle platné legislativy poskytovány bezplatně.

Služby v SPC poskytuje částečně obměněný tým odborných pracovníků, složený z pěti speciálních pedagogů (včetně ředitelky, tři z nich jsou specializací logopedky, jedna i klinická) a dvou psychologů. Všichni odborní pracovníci splňují kvalifikační požadavky pro práci, kterou vykonávají. Tým vhodně doplňuje administrativní pracovníce. Nově byla zavedena pozice sociální pracovníce, která zajišťuje např. odebrání anamnézy klientů a některé administrativní úkony na počátku poskytování poradenských služeb, které dříve spadaly do kompetence odborných pracovníků a zbytečně je zatěžovaly. V důsledku téměř zdvojnásobení počtu klientů však ani takto, tj. bez navýšení úvazků odborných pracovníků, zařízení není schopno poskytovat celé spektrum specializovaných služeb a činností předpokládaných legislativou pro tento typ zařízení.

Ředitelka SPC cíleně podporuje odborné pracovníky v jejich profesním rozvoji. Ve spolupráci s nimi pravidelně zpracovává plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), jehož obsahem jsou konkrétní vzdělávací akce pro následující období. Všichni pedagogičtí pracovníci se ve sledovaném období tří školních let aktivně účastnili DVPP, např. kurzy dynamické diagnostiky předškolního věku, diagnostika matematických schopností, senzomotorická cvičení, percepční a motorická oslabení, školení k PAS, diagnostika vztahové vazby, Snoozeelen v praxi, kurz SON-R. Vhodným výběrem vzdělávacích akcí ředitelka reaguje na aktuální potřeby SPC a respektuje odborný zájem svých pracovníků. Z hodnocení průběhu poradenské činnosti je patrné, že odborní pracovníci přínosně využívají osvojené informace a dovednosti z DVPP při diagnostické činnosti s klienty i při své další práci. Zařízení také příležitostně organizuje setkávání odborných pracovníků pražských SPC za účelem výměny zkušeností, nebo vzdělávací akce pro pedagogy a zákonné zástupce klientů.

Z pravidelných i aktuálních konzultací a porad ředitelky s odbornými pracovníky SPC a z jejich hodnocení vlastní práce vyplývá potřeba metodických setkávání týkající se speciálně pedagogické, logopedické a psychopedické oblasti. Odborné konzultace nejsou kvůli omezeným časovým možnostem pracovníků konány pravidelně, ale vzhledem k jednotlivých kazuistikách jsou vnímány jako velmi potřebné. Jsou sice realizovány operativně, avšak poměrně často a efektivně vedou ke vzájemné výměně zkušeností. Metodickou podporu odborných

pracovníků – speciálních pedagogů zajišťují nejzkušenější pracovníci jednotlivých odborností, včetně ředitelky, psychologové SPC mají pravidelná supervizní setkání s externí supervizorkou, klinickou psycholožkou. Pro nové a začínající zaměstnance ředitelka zajišťuje podporu přidělením uvádějícího pracovníka (mentora), který je provází procesem adaptace po nezbytně nutnou dobu a seznamuje je s jednotlivými činnostmi v poradně, odborně dohlíží při diagnostice a vyhotovování výstupů.

Od roku 2022 jsou poradenské služby realizovány v nově pronajatých prostorách, zrekonstruovaných a zmodernizovaných podle potřeb zařízení, ve stejném objektu, v centru Prahy. Ředitelce se velmi dobře daří udržovat a vylepšovat estetické a vkusné prostředí včetně obnovy nábytku, výpočetní techniky, diagnostických nástrojů, kompenzačních pomůcek a dalšího vybavení. Promyšleně a efektivně jsou využívány sdílené pracovníky s prostorem k vyšetření a herními koutky. Díky tomu se daří zachovat místnost sloužící k setkávání pracovníků za účelem průběžného sdílení informací a zkušeností, efektivně je tak podporována odbornost a soudržnost pracovníků se zařízením. Zveřejnění základních informací o poskytování poradenských služeb, kontaktních údajích a o provozní době je přehledné a klientům vhodně přístupné z různých zdrojů. Vstup do zařízení nabízí možnost bezbariérového přístupu.

Finanční podmínky, i přes snahu ředitelky zajistit prostředky z finančních darů, nejsou příznivé. Tato situace souvisí s vynaložením finančních prostředků na rekonstrukci a vybavení nových prostor, vyššími náklady na mzdy a DVPP, a také se zajištěním poradenských služeb pro vyšší počet klientů (1050), než je financovaný z dotace ze státního rozpočtu na předpokládaný počet klientů v SPC (900). Zařízení tak od roku 2023 vykazuje ztrátu.

Hodnocení průběhu poskytovaných poradenských služeb

Poskytované poradenské služby se řídí ceníkem služeb, vydaným ředitelkou k 1. 10. 2024. Zákonní zástupci jsou před poradenskou službou informováni o finanční úhradě za určitý druh služby. Zpoplatněna jsou např. psychologická a speciálně pedagogická vyšetření, zprávy z vyšetření i další standardní služby SPC, což je v rozporu s platnou legislativou. Tato praxe byla konstatována již při minulé inspekční činnosti. Z předložené dokumentace je patrné, že na podnět ČŠI došlo dočasně k nápravě, kdy místo úplaty za služby byla zákonným zástupcům klientů nabízena možnost finančního daru, ale z ekonomických důvodů ředitelka znovu přistoupila k zavedení pevně stanovené částky za jednotlivé služby.

Vzhledem k vzrůstající poptávce po vypracování doporučení pro vzdělávání klientů se speciálními vzdělávacími potřebami zařízení postupně omezuje své služby a zaměřuje se především na zajištění diagnostiky a vypracování těchto doporučení. Poskytování dalších služeb, speciálních programů a podpůrných terapií směřujících ke zmírňování důsledků znevýhodnění a prevenci jejich prohlubování je spíše sporadické. Rovněž u těchto služeb je v ceníku stanovena finanční spoluúčast.

Pro komplexní posouzení stavu žáka a optimálního nastavení podpůrných opatření odborní pracovníci v průběhu diagnostického procesu náležitě uplatňují vstupní informace od zákonných zástupců, ze školy i informace dalších subjektů, především zprávy z vyšetření odborných lékařů. Vlastní diagnostický postup zpravidla zahrnuje využití spektra psychologických a speciálně pedagogických diagnostických nástrojů, metod a postupů s ohledem na účel poradenských služeb a věk klienta. Standardizované testové baterie (např. WISC- III a V, Ravenovy progresivní matice, Kohsovy kostky, Test cesty, CMAS, CARS2, Klokánekův kufr, Test zrakového vnímání) odborní pracovníci vhodně kombinují s dotazníky, rozhovory, nebo ústními a písemnými zkouškami, případně doplňují vlastními podpůrnými testy a pomůckami, vytvořenými v zařízení na základě dlouholetých zkušeností.

Nejčastějším výsledkem poradenské služby je v dané lhůtě vypracovaná zpráva a doporučení, případně doporučující posouzení. Část vybraného vzorku spisů obsahovala kvalitně zpracované výsledky poskytnuté poradenské služby, formulace vyplývající ze závěrů byly dostatečně srozumitelné a přínosné pro vzdělávání klientů ve školách a školských zařízeních. Struktura konkrétních doporučených opatření a úroveň obsahového sdělení však nebyla u všech odborných pracovníků vždy jednotná.

Spisová dokumentace vzešlá z pedagogicko-psychologické diagnostiky je chráněna proti přístupu cizích osob. Osobní spisy klientů jsou vedeny většinou přehledně a chronologicky, v listinné i elektronické formě, někdy však nezachycují veškerý průběh poskytovaných služeb. Chybí především systematické vedení žádostí o poskytovanou poradenskou službu, případně podrobnější dokumentování průběhu poskytnuté služby. Zjištěné dílčí a ojediněle se vyskytující nedostatky neměly podle analýzy průběhu poskytování poradenských služeb negativní vliv na úroveň poskytované poradenské péče.

Součinnost s kmenovými školami klientů při vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření a naplňování individuálních vzdělávacích plánů probíhá v dané lhůtě, především prostřednictvím funkčně zpracovaných dotazníků, směřující k vyhodnocení poskytování podpůrných opatření, případně telefonátů s třídními učiteli, nebo pracovníky školního poradenského pracoviště. Postupně dochází k utlumování aktivní podpory klientů a jejich pedagogů ve školách, k termínu inspekční činnosti se vstupy do škol omezovaly zejména na řešení akutních situací ve třídách na základě žádostí vedení škol nebo zákonných zástupců klientů.

Závěry

Vývoj školského poradenského zařízení

- Zařízení se v roce 2022 přestěhovalo do větších a lépe vyhovujících prostor pronajatých ve stejném objektu,
- došlo k výraznému navýšení počtu klientů a o omezení některých standardních služeb.

Silné stránky

- Aktivní naplňování DVPP ve prospěch zařízení i z hlediska zájmů jednotlivých odborných pracovníků,
- funkčně nastavená týmová spolupráce a účinné sdílení zkušeností pracovníků zařízení,
- zlepšování materiálních podmínek, široké spektrum diagnostických nástrojů, efektivní využití prostor SPC.

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Kontrolní systém není zcela funkční, neeliminuje nejednotnost v zaznamenávání poskytnutých služeb jednotlivými odbornými pracovníky ve spisech klientů,
- z důvodu nedostatečných personálních podmínek a k tomu neúměrnému navýšování počtu klientů dochází k postupnému omezování některých služeb SPC, které přímo nesměřují k vypracování výstupů z odborných vyšetření klientů (zprávy a doporučení),
- činnosti uvedené v § 1 odst. 3 vyhlášky č. 72/2005 Sb. nejsou poskytovány bezplatně.

Doporučení pro zlepšení činnosti poradenského zařízení

- Nastavit kontrolní systém s důrazem na sjednocování záznamů o poskytování poradenských služeb a kontrolu účinnosti stanovených opatření,
- nastavit jednotný systém evidence pro příjem žádostí o poradenskou službu,
- znovu jmenovat statutárního zástupce ředitelky,
- zajistit dostatečný počet odborných pracovníků tak, aby korespondoval s výrazným navýšením počtu klientů a umožňoval realizaci celého spektra služeb SPC,
- rozšířit podporu klientů, jejich pedagogů a zákonných zástupců přímo ve školách, případně v rodinách,
- zvýšit realizaci dalších služeb, speciálních programů a podpůrných terapií směřujících ke zmírňování důsledků znevýhodnění a prevenci jejich prohlubování,
- nastavit případnou finanční spoluúčast klientů podle platné legislativy.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školského poradenského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského poradenského zařízení ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dlouhodobá koncepce SPC Klíč 2022–2027
2. Vnitřní řád SPC Klíč, platný k termínu inspekční činnosti
3. Dokumentace a vybrané osobní spisy klientů SPC
4. Plán DVPP pro školní rok 2024/2025 a dlouhodobý plán DVPP
5. Ceník poradenských služeb, platný od 1. 10. 2024
6. Písemné vyjádření ředitelky k zavedení ceníku služeb ze dne 24. 3. 2025
7. Zápisy z porad SPC, školní rok 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
8. Vnitřní komunikace SPC Klíč
9. Metodika pro uvádějícího pracovníka pro pedagoga v poradenství
10. Osobní spisy pedagogických pracovníků včetně dokladů o jejich dosaženém vzdělání, DVPP a autoevaluaci, vedené k termínu inspekční činnosti
11. Vyhodnocení autoevaluace pracovníků SPC se stanovením cílů na školní rok 2024/2025
12. Seznam diagnostických nástrojů SPC Klíč, platný k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského poradenského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském poradenském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Libor Janošek, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

23. 5. 2025